

BALKANU PRETI MAFIJASKI SUKOB

Author: [Fron Nazi](#)

Iskorenjivanje korupcije i gusenje organizovanog kriminala odlucujuci su faktori za ponovno uspostavljanje mira i stabilnosti na Balkanu.

Nema sumnje da ce se tekuci sukobi na Balkanu zaostri. Trenutno postoji opasnost da se ostvari najgori moguci scenario, naime, da dodje do rata usled otimacine oko materijalnih dobara, a pod toboznom zastavom borbe za nacionalna prava. Ali, postoji nacin da se to zaustavi.

Vec deset godina etnicki Albanci u Makedoniji od vlade zahtevaju ustavne promene ne bi li obezbedili jednaka prava i jednake ekonomske prilike, srazmerno predstavljanje u vladinim institucijama, novi popis stanovnistva i odvijanje nastave na univerzitetima na albanskom jeziku.

Uprkos tome, vladajuca koalicija, u cijem sastavu je i Demokratska partija Albanaca, DPA, tokom tri godine svoje vladavine nicim nije doprinela da dodje do znacajnog napretka.

Oslobodilacka narodna armija, ONA, sacinjena od bivskih staresina Oslobodilacke vojske Kosova i placenika, osetila je da je kucnuo njen cas i politicku arenu zamenila je ratistem.

Nezaposleni mladici i placenici, bili su spremni da se okupe oko bilo koga ko im obeca da ce braniti njihovu zajednicu.

U medjuvremenu, u etnicki podeljenom kosovskom gradu, Mitrovici, etnicka napetost ne prestaje da raste. Srpske bande uz podrsku bivskih paramilitaraca, tuku i ubijaju etnicke Albance na severu, dok naoruzani albanski odmetnici to isto cine sa Srbima na jugu. Ibarski most koji povezuje te dve zajednice, pozornica je neprestanih medjuetnickih sukoba.

Konflikt u Makedoniji i Mitrovici preti da preraste u otvoren sukob. Srpske paravojne jedinice u Mitrovici mogle bi da zahtevaju otcepljenje severnog dela grada, trenutno pod srpskom vlascu. U Makedoniji, ONA bi mogla da prosiri borbe do glavnog grada, Skopja. U oba slucaja, pale bi nove zrtve, gorela bi sela i otegle bi se kolone izbeglica.

Visok stepen nezaposlenosti, privlacna mogucnost bogacenja i koriscenja politickih usluga doveli su do stvaranja naoruzanih grupa i bandi koje se bave organizovanim kriminalom i obezbedili su plodno tlo za njihovo sirenje u jugoistocnom delu Balkana. Te bande koriste pomoc citave mreze finansijskih izvora.

Do novca se dolazi obezbedjivanjem slobodnog prolaza ilegalnoj robi: drogi, cigaretama i ljudima, kroz razne regionalne kontrolisane kanale. Dodatna sredstva poticu iz albanske i srpske dijaspore i vlade. Sto se tice ONA, za nju je zajednica americkih Albanaca sakupila, samo u proslom mesecu, 3 miliona dolara. Na drugoj strani, Beograd novcem snabdeva srpske ekstremiste u Mitrovici.

Bez povezanosti s organizovanim kriminalom, nemoguće je, manje-vise, obezbediti ekonomski opstanak. Buduci da su izgledi za zaposljavanje i prodaju robe na trzistu mali ili nikakvi, javnost postaje talac multimilionskih mafijaskih poslova. Razbojnici postaju sve mocniji i spremni su da svoj uticaj usmeravaju dalje prema zapadnoj Evropi.

Zapad treba da razradi novu politiku za ovaj region, politiku koja ce istovremeno teziti da okonca korupciju na nivou vlada i pozabavi se problemima koji su izvori opstanka ovih naoruzanih grupa.

Cak je i lokalnim novinarima poznato koji su sluzbenici vlade korumpirani i ko saradjuje s lokalnim mafijasima. Ljudi znaju za imena i sastajalista zvanicnika i vodja bandi koji se bave krijumcarenjem cigareta, droge, benzina i emigranata.

Neophodno je da Zapad pojaca prisustvo policije i poveca broj policajaca i sluzbenika koji se bave sakupljanjem obavestajnih podataka i da zapreti ukidanjem pomoci vladama ukoliko one odbijaju da progone prekrшитеle zakona.

No, ne treba ziveti u iluzijama. Sve dok se ne resi status Kosova i polozej etnickih Albanaca u Makedoniji, korupcija ce i dalje nastaviti da cveta.

Prvo sto treba uciniti na Kosovu jeste da se Kosovari uvere da se srpske snage tamo vise nece vratiti. A to znaci obezbediti albanskim vodjama sa sedistem u Pristini da imaju vlast nad pokrajinom. Nakon toga, moze se ocekivati da oni budu odgovorni za zastitu srpske manjine na Kosovu.

Zapad mora da shvati da su zahtevi etnickih Albanaca u Makedoniji legitimni i da pomogne Skopju da se ti zahtevi ostvare.

Sto vise medjunarodna zajednica bude odugovlacila resenje ovih problema, to ce ovaj region duze ziveti u neizvesnosti i biti utociste za mafijase i naoruzane bande.

Fron Nazi je pisac cija je specijalnost pracenje politike na Balkanu.

Location: [Balkans](#)
[Macedonia](#)
[Albania](#)
[Serbia](#)

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/balkanu-preti-mafijaski-sukob>